

# MANUÁL Z HNÍZDA

## Co dělat pro vznik nových služeb

### Proč jsme se pustili do spolupráce s rodiči

SPMP ČR má několik tisíc členů z řad lidí s mentálním postižením a jejich rodin, dlouhodobě pracuje na celkovém zlepšení podmínek života lidí s mentálním postižením, a to v různých oblastech. Pracujeme s jednotlivci i rodinami na individuálních řešeních jejich rozmanitých životních situací. Pomáháme jim zorientovat se v systému sociálních služeb, sociálních dávek, v problematice podpory v rozhodování a svéprávnosti, podporujeme mladé lidi s postižením v oblasti osamostatňování.

Do naší činnosti patří také podpora pečujících v rámci individuální spolupráce, ale také ve formě skupinových akcí, kde mohou pečující sdílet svoje problémy, frustrace, ale i radosti spojené se životem, který se často doslova točí kolem jejich blízkého s postižením.

Při této individuální nebo skupinové práci s rodiči a rodinami zjišťujeme, že velmi často naráží na mezery v systému. Jedná se jednak o nedostatek kvalitních sociálních služeb různého druhu, velmi malou možnost získat jednoduše a běžně relevantní informace o čemkoli užitečném v rámci podpory ze strany státu a jeho institucí. A také všeobecnou nízkou informovanost a vůbec představu úředníků, jak dnes život lidí s postižením v ČR vypadá a co tito lidé a jejich blízcí potřebují.

Tyto nedostatky, se kterými se v určité míře setkal téměř každý, kdo má blízkého s mentálním postižením, vedou často k tomu, že někteří pečující nejsou ochotni se spolehnout na sociální služby, a tudíž se jim snaží vyhnout, dokud alespoň nějakým způsobem zvládají péči o svého blízkého.

Ze znalosti současné situace sociálních služeb víme, že získat dostupné a kvalitní sociální služby a podporu dětem s postižením podle jejich potřeb a možností je stále obtížné. Systém služeb nabízí rodičům jen omezenou škálu možností, často jsou to pobytové služby v kolektivních zařízeních. Najít rozmanitou podporu často vyžaduje děti dovážet daleko a místa v kvalitních, malých, místních službách, které nabízí individuální přístup, jsou kapacitně omezena.

Péče pak zůstává na rodině až do doby, kdy už pečující pociťují, že je pro ně příliš náročná. V té chvíli pak hledají v systému řešení v podobě služby, která se o jejich blízkého komplexně postará, aby věděli, že je v bezpečí a zajištěn. Vzhledem k současné situaci a

nabídce sociálních služeb, které člověka jsou schopny takto zajistit, končí pak často jejich blízký ve velkokapacitním zařízení, kterých je stále nejvíce a bohužel jsou také ze strany systému nejvíce podporovány.

Z naší dlouholeté praxe v podpoře rodičů dětí s mentálním postižením a provázení mladých lidí s postižením víme, že poptávka po velkokapacitních pobytových službách klesá, a naopak se zvyšuje zájem o komunitní, dostupné (místem, financemi a kvalitou) služby.

Vznikají skupiny a organizace rodičů, kteří chtějí pro své dospívající děti důstojné a rozvíjející sociální služby a podporu v dosahu původního bydliště – komunitní služby. Vyžaduje to ale jisté úsilí a jednání se zástupci obcí, úředníky a poskytovateli služeb. A to v době, která předchází potřebě těchto služeb pro jejich děti často i v řádu let.

Cílem naší snahy a také této publikace je podpořit rodiče v jejich snahách zajistit do budoucna takové možnosti, které umožní jejich dětem žít podle jejich představ.

### **Proč rodiče ke spolupráci nutně potřebujeme**

Různé profesní organizace včetně naší se dlouhodobě snaží vyvíjet tlak na politickou reprezentaci a prosazovat kvalitní sociální služby na celostátní úrovni. Tento tlak ale nestačí. Mnohem efektivnější je, když volení zástupci i úředníci na lokální úrovni slyší požadavky a potřeby přímo od lidí, svých potenciálních voličů, kterých se problém nedostatku služeb týká, a to v tomto případě rodin s lidmi s mentálním postižením.

Zároveň je samozřejmě lepší, když je zástupců dotčené skupiny co nejvíce a mluví jednotným hlasem. Příběh jednotlivce může zaujmout a zapůsobit, ale pro advokační práci s pozitivním výsledkem je třeba, aby se rodiče spojili. Proto podporujeme skupiny rodičů, které se shodnou na konkrétním požadavku v určitém místě – ve svém kraji nebo obci a jsou ochotni jej prosazovat.

## **Služby komunitního typu**

### **Co jsou vlastně sociální služby komunitního typu**

„Komunitní“ sociální služby jsou poskytovány tam, kde lidé běžně žijí a kde jsou součástí místní občanské komunity v nejširším smyslu slova. Lidé, kteří je využívají, bydlí v běžném bytě nebo domku, mají svoje sousedy a přátele, mohou využívat veřejné služby a žít jako ostatní v dané lokalitě. Komunitní služby jim pomáhají s tím, co sami nevládnou, aby mohli žít podle svých přání a představ v místě, kde mají rodinné a další osobní vazby.

Komunitní sociální služby může využívat každý člověk, který potřebuje podporu v běžném životě. Charakteristickým rysem komunitních služeb je to, že se přizpůsobují potřebám konkrétního člověka a pomáhají mu v takové míře a takovým způsobem, jak potřebuje.

Opakem komunitní sociální služby je služba „ústavní“. Ty jsou v České republice stále hojně zastoupeny právě v podobě velkokapacitních zařízení. Typickým rysem těchto služeb je, že se člověk za nimi musí stěhovat často daleko od místa původního bydliště. Bývají umístěny mimo běžnou zástavbu, lidé s postižením v nich byli v minulosti cíleně izolováni od většinové společnosti. Velká část z nich stále funguje, i když často s menší či větší snahou o úpravu a zlepšení prostředí.

Podstatnou nevýhodou těchto služeb je to, že se v principu, vzhledem k velkému počtu lidí soustředěných na jednom místě, mohou těžko přizpůsobovat individuálním potřebám jednotlivých uživatelů. Naopak – člověk je nucen se přizpůsobit ústavnímu režimu a pravidlům.

### **Sociální služby mohou mít různou formu:**

Pobytové – poskytují bydlení a podporu v běžném životě; např. chráněné bydlení

Terénní – dochází za člověkem tam, kde žije a poskytují mu podporu; např. osobní asistence nebo podpora samostatného bydlení

Ambulantní – člověk do nich dochází, nabízejí různé aktivity během dne; např. denní stacionář

Jednota pro deinstitucionalizaci (JDI) vytvořila podrobná *Technická kritéria pro pobytové a některé ambulantní komunitní sociální služby*. Sociální služby naplňující tato kritéria mají předpoklad k tomu, aby při jejich poskytování zachován individuální přístup k jednotlivým uživatelům. Základními požadavky jsou malý počet uživatelů na jednom místě a dobrá dostupnost služby v rámci obce/lokality.

### **Zpráva Žít jako ostatní**

Abychom podpořili fakty obecné povědomí o nedostatečné kapacitě kvalitních pobytových služeb pro lidi s mentálním postižením v České republice, nechali jsme v roce 2021 ve spolupráci s Jednotou pro deinstitucionalizaci vypracovat výzkumnou *Zprávu o stavu pobytových služeb – Žít jako ostatní*. Je zaměřena mimo jiné na pobytové služby komunitního typu, které splňují předpoklady pro kvalitní poskytování služby.

Zásadní zjištění Zprávy:

15 000 lidí s mentálním postižením žije v pobytových sociálních službách, z toho téměř dvě třetiny v nevyhovujících podmínkách.

9, 4 tisíce lidí s mentálním postižením žije v sociálních službách, které nesplňují podmínky pro kvalitní život a začlenění do společnosti.

### **Zpráva Až vyletí z hnízda ...**

Z dalšího průzkumu, který má podpořit argumentaci jednotlivých skupin rodičů po vzniku a rozvoji kvalitních pobytových služeb a který jsme realizovali ve spolupráci s Jednotu pro deinstitucionalizaci mezi rodiči napříč Českou republikou, byla vypracována zpráva [Až vyletí z hnízda ...](#). Ze zprávy vyplývá, že většina z rodičů (95 %), kteří si přejí osamostatnění svých dětí s mentálním postižením v dospělém věku, dává přednost službám komunitního typu před ústavními zařízeními.

## **Advokační práce**

### **Co je to advokační práce a co obnáší proces prosazení nové sociální služby**

Advokační práce je systematická snaha o naplnění předem stanoveného cíle, v našem případě vzniku nebo rozvoje kvalitních sociálních služeb, a to prostřednictvím různých způsobů tlaku zejména na politickou reprezentaci a veřejné instituce.

Tato práce může mít různou podobu a prostředky: osobní vyjednávání s představiteli úřadů a institucí, psaní výzev nebo petic, oslovování a zapojování širšího okruhu veřejnosti, realizace průzkumů a mapování situace z různých hledisek, komunikace s poskytovateli sociálních služeb, pasivní nebo aktivní účast na jednáních veřejných institucí, tvorba písemných podkladů pro jednání nebo třeba organizace společných setkání s politiky a úředníky.

Pokud jde o dosažení vzniku nové sociální služby, je třeba očekávat určitou časovou náročnost a osobní nasazení skupiny lidí:

- Může jít o práci na dva a více let s různou intenzitou aktivit v průběhu
- Je třeba scházet se, shromažďovat argumenty a společně plánovat konkrétní úkoly
- Jednotliví lidé se mohou zapojovat dle svých osobnostních předpokladů, schopností, časových možností a odvahy

# Jak na to?

## 1. Utvoření skupiny rodičů

Skupina rodičů, která má spolupracovat na cestě k jednotnému cíli, může být různě velká. Z naší zkušenosti ale víme, že většinou se i z početnější skupiny vytvoří určité „tvrdé jádro“ neaktivnějších členů – těch je zpravidla čtyři až pět. Jako zástupci skupiny i širšího okruhu rodin se stejným problémem a podobnými požadavky dokážou dobře koordinovat, dělit se o jednotlivé úkoly a zároveň se případně zastoupit.

Zároveň je ale dobré, když mají za sebou početnější tým, který může hrát příležitostnou roli při některých aktivitách – při krátkodobé potřebě vyvíjet jednotlivě tlak na více politických představitelů.

Skupina rodičů může být věkově různorodá (mluvíme o věku jejich dětí, pro které mají být potřebné sociální služby určeny). Pro shodu na konkrétním společném cíli je ale praktičtější, když je věkově do jisté míry homogenní. Děti v mladším školním věku mají jiné potřeby než dospívající nebo dospělí lidé a potřebují také často rozdílné druhy služeb. Např. rodinám s menšími dětmi chybí zvláště odlehčovací služby, dospívajícím denní stacionář a dospělým pobytové služby.

Výhodou je, když se rodiče znají již z předešlé doby. Počáteční situace bývá jednodušší – rodiče mohou mít některé věci částečně prodiskutované, znají vzájemně svoje silné stránky, dobře se jim rozdělují úkoly apod. Není to ale podmínkou! V opačném případě se naopak mohou vzájemně obohatit třeba různorodými zkušenostmi.

## 2. Zvolit si společný cíl

Specifikace společného cíle může trvat různě dlouhou dobu a vedou k ní jednotlivé kroky:

- Sdílení potřeb jednotlivých rodin ve skupině
- Společné zorientování se v systému sociálních služeb
- Sdílení případných zkušeností s dostupnými službami nebo jejich nedostatkem
- Představení vybraných typů služeb v praxi (prostřednictvím zástupců těchto služeb)
- Diskuze o průniku představ jednotlivých členů skupiny a výběr konkrétního typu sociální služby, která naplňuje představy skupiny

Např.: rodiče dětí s kombinovaným postižením mezi 10 a 16 lety se shodnou, že potřebují pro osamostatnění svých dětí do budoucna nejdříve službu, která je na to bude připravovat a zvolí si sociální rehabilitaci.

### **3. Mapování situace vybraných sociálních služeb v dané lokalitě**

Systematické zmapování situace je třeba pro argumentaci, že nedostatečnost služeb není jen pocit několika jedinců, ale doložitelný fakt

- Vyhledání služeb podle registru sociálních služeb
- Návštěva existujících služeb nebo služeb podobného typu a vytvoření stručného seznamu a poznámek – kapacity, principy, klady a zápory v jednotlivých službách – jako podklad k argumentaci o nedostatku potřebných služeb
- V případě zjištění, že existuje služba, která je podle představ rodičů, ale nesplňuje dostupnost z důvodu kapacity nebo vzdálenosti, je to dobrá příležitost, kde poukazovat na dobrou praxi, případně navázat spolupráci

Např.: v obci, v okrese existují tři služby chráněné bydlení pro cílovou skupinu, ale mají omezenou a naplněnou kapacitu, případně některé nenaplnují představy rodičů o kvalitním poskytování služby. Ve vedlejším okrese vyhovující služba existuje, ale má naplněnou kapacitu. Jednou z možností je navázat spolupráci s cílem rozšíření služby do vedlejšího okresu.

### **4. Popis problému – proč je třeba nová služba nebo navýšení kapacity ve stávajících službách**

Důležité je pojmenování problému spolu s konkrétními negativními dopady, protože političtí představitelé ani úředníci často o cílové skupině mají jen velmi malé nebo žádné povědomí. Tyto informace jim opravdu pomohou představit si situaci rodin, potažmo důsledky této situace v širším měřítku na větší skupinu lidí a na společnost.

- Pojmenování problému – jaký negativní dopad na rodiny a jejich jednotlivé členy má nedostatek služeb
- K čemu vede tento nedostatek v rámci společnosti – ekonomicky, společensky
- Jaký pozitivní dopad na rodiny, jednotlivé její členy a fungující kvalitní služba přinese

Např.: mladým lidem s mentálním postižením po ukončení školní docházky chybí návazná sociální služba, která by jim nabídla denní program, a zůstávají proto doma. Chybí jim sociální kontakt, budou mít v budoucnu větší problém se socializovat a osamostatnit,

celkově je snížena kvalita jejich života a možnost rozvoje a péče o ně bude v budoucnu náročnější. Dalším důsledkem je to, že s nimi musí zůstat doma jeden z rodičů – tomu také hrozí sociální izolace, vyhoření a zhoršení fyzického a psychického zdraví v souvislosti s náročnou péčí, ztráta kontinuity v pracovní kariéře, a také zhoršení ekonomické situace rodiny. Důsledky plynoucí pro celou společnost jsou pak zejména ekonomické – více zdravotní péče pro vyčerpané rodiče, menší přínos rodin do státního rozpočtu, a naopak čerpání více sociálních dávek.

## **5. Zmapování cílové skupiny v regionu**

Jedná se o mapování, kolika rodin a osob z cílové skupiny se nedostatek služeb tohoto typu týká, aby byla motivace zejména pro politické představitele dostatečná. Dalším cílem tohoto mapování je nakontaktování co největšího počtu dalších rodin se společným zájmem pro účely některých následných kroků, např. podpisu petice nebo jiné společné výzvy politické reprezentaci.

- Vytvoření dotazníku, který zjišťuje potřebnost služby mezi potenciálními uživateli
- Rozšíření dotazníku všemi dostupnými cestami – přes osobní kontakty, zprostředkovaně přes školská zařízení, jiné sociální služby apod.
- Vyhodnocení sebraných dat a sepsání krátké zprávy rekapitulující základní fakta a údaje
- Můžeme také využít statistický odhad osob v populaci, statistiku školských zařízení v konkrétní lokalitě – projevený zájem v dostatečném počtu skrze dotazník je ale silnějším argumentem

Např.: zjišťujeme zájem rodičů o službu v lokalitě konkrétního města a jeho okolí v dojezdové vzdálenosti do 25 km. Popíšeme naši motivaci k této aktivitě a základní představy o požadované službě – zejména principy (individuální přístup, aktivní podpora apod.), odbornou stránku a náplň poskytované služby. V dotazníku se ptáme, jestli rodičům služby podobného typu chybí a jestli by měli o popsanou službu zájem. Dotazník může být online, v některých případech v písemné podobě – podle znalosti prostředí. Přidáme výzvu, aby nám zanechali svůj kontakt, pokud chtějí být informováni o dalším vývoji situace.

## **6. Mapování klíčových aktérů**

Klíčoví aktéři (hráči) jsou ty osoby, které mají v dané lokalitě politický nebo jiný vliv zejména v rámci sociální problematiky a sociálních služeb, ale také např. v oblasti správy majetku a financí, a to na úrovni kraje a obce (obcí). Vliv některých osob je dán jejich funkcí, u jiných může být neformální ale stejně důležitý. Je důležité poznat své příznivce a potenciální podporovatele, ale také odpůrce.

- Krajský radní pro sociální věci
- Hejtman
- Předseda sociálního výboru (kraj) a další jeho členové
- Vedoucí sociálního odboru (kraj i město)
- Vedoucí plánování sociálních služeb (kraj i město)

- Grantová komise (kraj)
- Majetková komise (kraj i město)
- Finanční výbor (kraj i město)
- Další zastupitelé na úrovni obce i kraje
- Političtí představitelé na celostátní úrovni, kteří mají v lokalitě vliv
- V určitých případech ředitel konkrétní organizace, která poskytuje stávající služby podle představ rodičů
- Další osoby (jakékoli), které mohou mít neformální vliv na ty, kteří rozhodují

Poté, co zjistíme, které osoby zastávají vybrané posty, hledáme mezi nimi potenciální spojence – ty, kteří náš problém znají a rozumí mu anebo budou alespoň přístupní k diskusi. Stejně osoby hledáme i mezi těmi, kteří by mohli mít neformální vliv anebo nám přiblížit klima a vztahy na rozhodujících místech. Snažíme se vydolovat z paměti všechny spolužáky ze školy, kamarády z dětství a další propojení, která by nám mohla pomoci.

## **7. Orientace v systému plánování a financování sociálních služeb**

Když chceme po politicích a úřednících, aby vyřešili náš problém, je dobré vědět, jak je na tom v danou chvíli plán rozvoje sociálních služeb na lokální úrovni, a také kde, kdo a o čem konkrétně rozhoduje a co po kom konkrétně můžeme chtít. Je třeba se tedy seznámit s některými strategickými dokumenty na úrovni kraje i obcí. Ty jsou zveřejněny na webových stránkách dané instituce.

- Komunitní plán (kraj i město) – dokument vycházející z činnosti skupiny tzv. komunitního plánování na úrovni obce nebo kraje, při kterém se mimo jiné řeší potřebnost rozvoje určitých sociálních služeb. Ke komunitnímu plánování bývají automaticky zváni poskytovatelé sociálních služeb, ale je možné požádat o členství i jako zástupce cílové skupiny.
- Střednědobý plán rozvoje sociálních služeb (kraj nebo i město) – dokument, ve kterém je na období zhruba čtyř let popsán plán rozvoje konkrétních kapacit jednotlivých sociálních služeb. Bývá aktualizován v průběhu daného období.
- Pro financování sociální služby je stěžejní, aby se dostala do krajské sítě sociálních služeb. Zařazení do této sítě garantuje službě základní financování ze státního rozpočtu – z balíku, který získá a přerozděluje mezi svoje služby daný kraj.

Např.: ve střednědobém plánu sociálních služeb na následující období nenajdeme plán rozšířit kapacity služby, kterou potřebujeme. Jedním z dílčích cílů tedy pro nás může být aktualizace střednědobého plánu a zařazení požadované služby do tohoto dokumentu.

## **8. Vztah kraje a obcí v systému sociálních služeb a jejich plánování a financování**

Nejdůležitější a pro vznik a financování sociálních služeb stěžejní institucí je krajský úřad a jeho agenda sociálních věcí. Městské a obecní úřady nehrají tak velkou roli, ale mohou náš



požadavek na kraji podpořit. Zároveň také mohou např. nabídnout obecní nemovitost k poskytování sociální služby nebo přislíbit spolufinancování.

- Kraj rozděluje hlavní dotace sociálním službám, které jsou zařazeny do jeho krajské sítě sociálních služeb
- Kraj je častějším zřizovatelem sociálních služeb (některé služby zřizují obce, ale financování je stále závislé na krajské síti sociálních služeb)
- Dalšími zřizovateli sociálních služeb jsou církevní a neziskové organizace, jejich financování je ale také závislé na zařazení do krajské sítě sociálních služeb
- Kraj má ze zákona povinnost zajistit služby pro svoje občany

Je tedy zcela relevantní chtít po kraji zřízení chybějících služeb, to ale nezaručuje, že půjde vše hladce. Proto je dobré vyjednat si podporu města nebo obcí, která může pomoci.

## **9. Sepsání stručného písemného podkladu pro osobní vyjednávání**

Tento dokument by měl být na jednu stranu tištěného textu a měl by obsahovat základní problém, požadavek (cíl) a shromážděné podklady:

- Popis problému a jeho negativních důsledků, viz bod. 4
- Shrnutí zmapované situace sociálních služeb, viz bod. 3
- Údaje o potřebnosti služby v rámci cílové skupiny, viz bod. 5
- Navrhované řešení problému: požadavek, viz bod. 2
- (Konkrétní požadavek na klíčového hráče, který má kompetenci jej splnit)

Smyslem tohoto dokumentu je zejména to, aby každý ze skupiny rodičů měl všechna zásadní sdělení po ruce, aby všichni mluvili „jedním hlasem“ a danému aktérovi zůstal po schůzce v rukou vytištěný předmět jednání včetně konkrétního požadavku.

## **10. Rozdělení úkolů a příprava na jednání s klíčovými hráči**

Na společné schůzce skupiny je třeba se dohodnout, se kterými vytipovanými aktéry začneme jednat a definovat požadavky – co po kom v rámci jeho kompetencí můžeme požadovat.

- Na schůzku můžeme jít sami nebo ve dvou, podle toho, jak se kdo cítí
- Začneme jednání osobním představením své vlastní situace – stručně (je dobré si toto sdělení také předem připravit)
- Pokračujeme informací, že mluvíme za skupinu rodičů a o co nám jde (máme s sebou vytištěný jednostránkový dokument (viz bod 9))

- Snažíme se získat co nejvíce informací o tom, jak se daný člověk na situaci dívá, případně co se dá očekávat od dalších aktérů, ke kterým má blízko
- Při jednání s osobami, které nesdílí náš názor, případně mají jiné představy nebo protichůdné zájmy, se snažíme poukazovat na fakta a svoji osobní zkušenost
- Snažíme se dohodnout na „úkolů“ pro daného aktéra – co po něm chceme, aby udělal, a do kdy

Např.: při jednání se starostou města, který je nám nakloněn, se dohodneme, že napíše na krajský úřad, že podporuje myšlenku vzniku nové sociální služby na území obce a město se bude podílet na financování služby, včetně termínu do kdy to udělá.

Většina politických představitelů i úředníků reaguje při jednání s rodiči s pochopením, není třeba se obávat konfrontačního jednání. Nemusí to znamenat, že opravdu chtějí pomoci a něco pro nás udělat, ale nejsou nepříjemní.

### **11. Po jednání s klíčovými hráči**

Nastává čas vyhodnocení dosavadních domněnek, předpokladů a výsledků jednání, případně navázání na ně dalšími aktivitami.

- Shrňeme si úspěšná jednání a přísliby jednotlivých aktérů
- Na přísliby je třeba myslet a připomínat se: napsat e-mail shrnující obsah schůzky a co bylo dohodnuto, případně se po čase znovu připomenout (opakovaně)
- Využijeme získané informace pro plánování dalších vyjednávání a aktivit
- Hledáme strategii, jak na dál komunikovat s hráči, kteří nám nejsou nakloněni (je třeba je přesvědčit nebo je možné je obejít)

V opakovaném plánování a vyhodnocování a dalším vyjednávání je potřeba pokračovat. Je také možné podpořit svoje snažení dalšími aktivitami.

### **12. Jednorázová kampaň**

Pokud se má rozhodovat o konkrétní záležitosti, která je jedním z předpokladů pro splnění našeho cíle, a my víme nebo tušíme, že v této věci není dostatečná politická podpora, můžeme zorganizovat jednorázovou advokační kampaň zahrnující více a aktivit a zapojení širšího okruhu osob. Mohou to být tyto aktivity:

- Sepsání otevřeného dopisu a rozeslání politikům, kteří budou hlasovat
- Vydání tiskové zprávy o tomto prohlášení a rozeslání médiím včetně znění otevřeného dopisu

- Podpisy ke znění otevřeného dopisu získat od co možná nejvyššího počtu dalších rodičů (které jsme nakontaktovali dříve při zjišťování potřebnosti služby apod.)
- Zapojit co nejširší okruh rodičů do zasílání osobních e-mailů s vlastním stručným „příběhem“ hlasujícím zastupitelům
- Účastnit se – viditelně – jednání výborů a zasedání zastupitelstva, kde se o dané věci diskutuje
- Vystoupit aktivně na těchto jednáních s prohlášením
- Najít spojence mezi hlasujícími a skrze ně se pokusit ovlivnit další aktéry

Např.: zastupitelstvo má projednávat rozpočet krajský rozpočet a hrozí seškrtnání části rozpočtu na sociální služby. Cílem jednorázové kampaně je tomuto seškrtnání zabránit. Máme spojence, který dá protinávrh. Velká část politiků, kteří nejsou v dané problematice „doma,“ by situaci neřešila a odsouhlasila by první návrh se zkráceným rozpočtem. Někteří by byli vědomě pro seškrtnání. Po kampani, kdy na ně cílí lidské příběhy rodin dětí s postižením z různých stran a různou formou a zástupci těchto rodin jsou přítomni a promluví přímo v plénu na jednání, se téma stane viditelným pro všechny. A málokdo chce v takové situaci vypadat tak, že se podílí na zhoršení situace těchto a dalších rodin.

## Dosažení cíle

Tento dokument vznikl na základě dosavadních zkušeností spolupráce SPMP ČR se skupinami rodičů v Domažlicích, v Praze a v Liberci v rámci projektu Z hnízda.

Projekt trval dva a půl roku a podařilo se nám společně s rodiči v rámci této spolupráce:

- přispět ke vzniku sociálně aktivizační služby pro děti se zdravotním postižením Berkana SAS v Domažlicích;
- být krůček před vznikem sociální rehabilitace pro děti s mentálním postižením a autismem v Praze;
- mít rozjednanou spolupráci s Libereckým krajem a s krajskou příspěvkovou organizací jako poskytovatelem kvalitních služeb, a směřovat ke vzniku nového denního stacionáře v Liberci.

Děkujeme za finanční podporu Nadačnímu fondu Abakus.

SPMP ČR, červen 2023



**JDI**  
jednota pro deinstitucionalizaci

**aoba**  
**kuos**  
NADAČNÍ FOND